

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Záznam ze 14. setkání PS pro čtenářskou gramotnost

a k rozvoji potenciálu každého žáka

Datum a místo konání: 8. 3. 2022, kancelář MAP ve Volnočasovém centru MH

Zúčastnily se: Blanka Černá, Jana Jedličková, Helena Kaluhová, Markéta Tomášová, Kateřina Vítová

Program:

- 1) Inspirace pro výuku novými knihami
- 2) Ukázka her pro rozvoj čtenářské gramotnosti
- 3) Informace a návrhy členů PS
- 4) Zhodnocení činnosti PS v rámci projektu MAP II
- 5) Připomínkování finálního Dokumentu MAP

1) Inspirace pro výuku novými knihami

Po úvodním přivítání všech přítomných členek pracovní skupiny následovalo okénko věnované představení nových inspirativních knih, které si připravila Helena Kaluhová.

Série knih **Kouzelná třída** z nakladatelství Grada, ke každé knize existuje i pracovní sešit.

https://www.grada.cz/kouzelnna-trida-6304/?gclid=Cj0KCQjwz7uRBhDRARIsAFqjulnsSZfMZwhybNNbx4gaEGAIIDIQ3GGULuBYs5B_spXuwySrWoCRvyG4aAsPsEALw_wcB

Ježibaba Poletucha (kniha pro předškoláky a prvňáky a pracovní sešit):

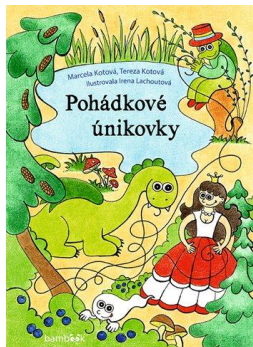
<https://www.ucenisanapadem.cz/produkt/jezibaba-poletucha-a-jine-pohadky/>

Během minulé pracovní skupiny jsme hovořily o knihách níže, nyní byly i fyzicky k nahlédnutí:

Pohádkové únikovky

Pohádky nejsou jen k vyprávění, můžete je zažít na vlastní kůži.

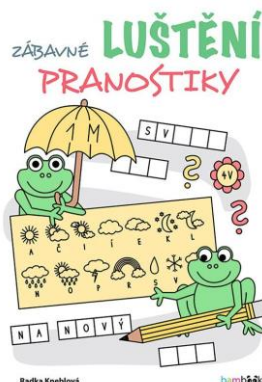
Připravili jsme pro vás čtyři napínavé pohádkové hry, které si určitě zamilujete.

Vyjděte vstříc velkému dobrodružství, zapojte mozkové závity a vyluštěte všechny hádanky a úkoly kouzelného světa. A nebudou to úkoly leccjaké.

Čekají vás i nejrůznější překvapení a nástrahy.

Kouzlit se bude na zemi i pod vodou, kde se potkáte s drakem Drapákem, zlým čarodějem Zlobuchem, vodníkem Brekelínem i zakletou princeznou.

Zábavné luštění – pranostiky

Znáš české pranostiky? Baví tě luštění šifer, křížovek a doplňovaček?

Pak otevři tento sešit a procvič si svoje znalosti, ať víš, jaké počasí je aprílové, co udělá svatá Lucie s nocí nebo na kterém zvířeti přijede

svatý Martin. V publikaci najdete: - 108 zábavných úkolů: šifry,

křížovky, osmisměrky, doplňovačky a mnoho dalších, - srozumitelné

vysvětlení významu méně známých pranostik.

Zábavné luštění – přísloví a pořekadla

V publikaci najdete:

- 108 zábavných úkolů: šifry, křížovky, osmisměrky, doplňovačky a mnoho dalších,

- srozumitelné vysvětlení významu všech luštěných přísloví a pořekadel.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Čtenářské bingo (inspirace pro zvýšení motivace ke čtení):

<https://cz.pinterest.com/pin/30469734967817393/>

<https://e-predskolaci.cz/produkt/vylet-do-praveku/>

V e-booku naleznete **95 stránek** s aktivitami, díky kterým budou děti získávat **elementární znalosti „o životě v pravěku“** (o způsobu života, odívání, obydlí, stravě). Děti si také procvičí **manipulaci s přírodními materiály, modelování, počet a čísla do deseti, logické myšlení, zrakovou analýzu a syntézu, zrakovou diferenciaci a zrakovou paměť**. Dále budou děti **rozvíjet sluchovou analýzu a syntézu, procvičí si barvy, geometrické tvary a prostorové pojmy**.

Z e-booku si budete moci vytisknout celou řadu pomůcek, **dopis od pračlověka, logické řady, pravěké puzzle, karty k procvičení sluchové analýzy a syntézy, stínovanou, pravěké pexeso, karty k procvičení barev a geometrických tvarů, domino, karty k procvičení prostorových pojmů a demonstrační karty**.

Součástí e-booku je i **velká letní pravěká hra do školky i do přírody**. Vedle velké karty s **úkoly do školky** naleznete v materiálu **zadání pro sedm úkolů a řadu pomůcek k vytištění**. Pravěkou hru s dalšími **šesti úkoly** si můžete zahrát s dětmi i **venku**, ke hře slouží karty, které lze vytisknout a vytvořit z nich sešit s úkoly.

V závěru e-booku naleznete **tři pracovní listy**, díky kterým si děti procvičí **zrakovou diferenciaci, grafomotorické dovednosti (svislá čára) a logické myšlení**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pohádka O perníkové chaloupce

Pohádkový e-book děti zavede do hlubokého lesa **za Jeníčkem a Mařenkou**. Děti si prostřednictvím aktivit připomenou jednu z nejznámějších klasických pohádek.

E-book, který **obsahuje 101 stránek**, je určen především pro paní učitelky a pány učitele mateřských škol a obsahuje náměty aktivit v průběhu celého dne.

Popis

E-book obsahuje **text známé pohádky**, kterou doprovází 9 barevných a 9 černobílých obrázků znázorňující postupně děj pohádky. Na pohádku navazuje řada námětů pro práci s dětmi předškolního věku. Děti si prostřednictvím jednotlivých her **procvičí slovní zásobu a komunikační dovednosti**, budou **si vytvářet kladný vztah k životu v lese** a budou **získávat povědomí o tom, co dělat ve chvíli, kdyby se ztratily**. Děti si prostřednictvím aktivit dále procvičí **dějovou posloupnost, zřakovou analýzu a syntézu, logické myšlení a geometrické tvary**, naučí se některá písmenka, procvičí si **sluchovou analýzu a syntézu, jemnou motoriku, základní barvy, počítání a čísla do deseti**. Děti si připomenou, **co vše můžeme vidět v lese** a v rámci některých her budou manipulovat s přírodními materiály.

E-book obsahuje **drobné pomůcky k vytištění: demonstrační obrázky k pohádce, puzzle perníkové chaloupky v barevné a v černobílé podobě, perníčkové logické řady, karty ke skládání slov**, které jsou spojeny s pohádkou, **barevná srdíčka a vzorované perníčky k procvičení zřakové percepce, perníčky a karty k poznávání čísel a počtu do deseti, lesní demonstrační obrázky, perníčky ke zhodnocení projektu dětmi**.

Díky třem pracovním listům si děti procvičí **grafomotorické dovednosti** (horní oblouk), **zřakovou percepci a geometrické tvary**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<https://www.infracek.cz/ctenarske-lekce-i>

Na základě spolupráce se spolkem Knižní stezka k dětem a s Novou školou, o. p. s. a jejím týmem výjimečných a kreativních pedagogů a knihovníků vznikl v roce 2018 jedinečný projekt Čtenářské lekce k sedmi titulům z nakladatelství Meander.

V pilotním projektu byly lekce připraveny k těmto titulům:

Jan Nejedlý / Malý Humorista

Radek Malý / Poetický slovníček dětem v příkladech

Daniela Fischerová / Tetovaná teta

Ivona Březinová / Natálčin andulák

Radek Malý / Příhody matky Přírody

Radek Malý / Kam až smí smích

Petr Nikl / Jino taje opic

Čtenářské lekce byly po provedení ve školách (a po zapracování případných poznámek) zpracovány ve formě metodických karet. Každá karta je přehledně strukturována: pro jakou třídu je lekce určena, jak dlouho trvá (1 či 2 vyučovací hodiny), jaké pomůcky jsou k ní potřeba, je v ní stručně popsán obsah knihy a následuje vlastní lekce. K lekcím jsou na kartách připojeny i další pomůcky i materiály, se kterými děti v lekcích pracují a které učitelé snadno nakopírují. Učitel si tak při provádění lekce vystačí s kartami a s knihou mohou pracovat přímo děti.

Během celé lekce jsou využívány metody aktivního učení, aby žáci byli co nejvíce zapojeni a dostávali prostor k hledání a verbalizaci svých názorů. Podle věku a zralosti cílové skupiny budou zařazeny i písemné aktivity. Jádrem celé lekce zůstává vždy titul (text-ilustrace-objekt knihy) samotný.

Metodické karty jsou vhodné především pro pedagogy a knihovníky.

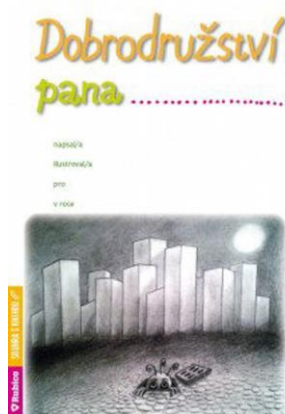

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<https://www.infracek.cz/dobrodruzstvi-pana->

Tato brožurka novým způsobem přibližuje dětem knihy, protože text doplní dítě podle vlastní fantazie (vlastní jména, situace, děje, obrázky). Tím vznikne originální kniha – jediná na světě, kterou může malý spisovatel věnovat svým blízkým. Zapojení do vymýšlení děje rozvíjí čtení, tvořivé psaní a fantazii. Vlastní knížečku si mohou děti dotvořit v rámci výuky ve škole nebo doma s rodiči.

Knížka je určena pro čtenáře 4.-6. tříd.

Knížečka má dvojitou obálku - na vnější, která se odtrhne, jsou instrukce a informace pro rodiče nebo učitele. Na vnitřní, která zůstane, dítě doplní své jméno a vlastní obrázek.

Metodický návod jak pracovat s knížkou najdete také na stránkách autorky [ZDE](#).

<https://ivcamrkvickova.blogspot.com/p/souhra-s-knihou.html>

Dobrodružství pana ...

- doma pro děti od první třídy až do šesté
- ve škole při souhře s knihou pro pátou až šestou třídu

Pan ... jednoho dne musí opustit svůj podzemní domov a vypravit se do velkého a nebezpečného světa, aby zachránil svou malou kamarádku a možná i někoho dalšího.

Jak s doplňovacími sešity pracovat?

Doma

Doplňovací texty lze používat doma tak, že rodič čte společně s dítětem a pomáhá mu doplňovat, nebo za něj vepisuje - pokud je dítě dyslektik, dysgrafik nebo psaní ještě nezvládá. Každý sešit obsahuje příběh s vynechanými místy, kam děti dopisují části děje, ale také třeba jména postav, vzhled postav atd., které samy vymyslely. Sešity si také samy ilustrují a podílejí se tak na vytvoření své vlastní krátké knihy.

Ve škole

Souhra s knihou je metoda, jak ve škole pracovat s doplňovacími texty. Metoda vychází z dílen čtení a psaní. Každý sešit obsahuje příběh s vynechanými místy, kam děti při dílně dopisují krátké části děje, ale také třeba jména postav, vzhled postav atd., které samy vymyslely. Sešity si také samy ilustrují a podílejí se tak na vytvoření své vlastní krátké knihy, která může sloužit jako dárek pro rodiče.

Práce ve škole - na čem záleží?

- 1)** Cílem souhry s knihou je rozvíjení čtenářských a tvořivých dovedností, získávání inspirace a odvahy ke čtení a psaní, rozvoj významového uvědomění a morfológico-syntaktického uvědomění.
- 2)** Žáci během delšího období postupně vyplňují knížku, např. jednou za týden nebo za dva týdny, zpravidla jednu kapitolu v jedné dílně. Knižku také postupně ilustrují. Poté knížku mohou darovat někomu za svých blízkých (např. ke Svátku matek).
- 3)** Důležité je, aby pak nastalo společné sdílení, tj. aby si ji rodič nebo jiný obdarovaný přečetl spolu s dítětem, a tím jeho práci ocenil. Doporučujeme rodiče předem upozornit na důležitost tohoto kroku a vysvětlit jim, že půvab textu je v dětské kreativě, nikoli v pravopisné správnosti.
- 4)** Je možné se během dílny věnovat jen čtení knížky a doplňování knížky. Efektivnější z hlediska čtenářské gramotnosti je držet se modelu dílen čtení a psaní: **1.minilekce – 2. čtení/psaní – 3. reflexe.**

Jak vypadá model dílen čtení a psaní při práci s doplňovacími sešity?

1. Minilekce (5 – 10 min.)

Při minilekci se připomínají pravidla dílny (např.: 1. Můžeš při čtení sedět tam, kde se dobře cítíš. 2. Připrav si knihu před začátkem dílny. 3. Žádné přestávky na záchod a pití. 4. Nikoho nevyrušuj. 5. Čti po celou dobu.) nebo se stanovují **čtenářské úkoly**. **Seznam čtenářských úkolů najdete níže.**

2. Vlastní čtení a doplňování (25 – 35 min.)

V úplně první dílně doporučujeme pracovat kolektivně, pod vedením učitele, využívat modelování, tj. předvádět nahlas žákům, jak jako učitel při čtení a doplňování přemýšlím, co napíšu a proč.

Poté už každý žák pracuje se svou vlastní knihou, nebo mohou někteří žáci pracovat ve dvojicích, jistě přijde moment, kdy budou mít potřebu se rozdělit. Učitel podporuje kreativní nápady, musí mít však knihu přečtenou dopředu, aby pomohl dětem předcházet případným budoucím nesrovnalostem. Knížku je vhodné doplňovat gumovacím perem, nebo nejprve tužkou, a později, až bude zřejmé, že je doplnění vsutku vyhovující, přepsat perem. Doplňování je kreativní proces, vyžadující soustředění na obsah. Proto doporučujeme rezignovat na pravopis. Ilustrace bývají většinou přesouvány do jiných vyučovacích hodin.

3. Reflexe (5 – 10 min.)

Reflexe může probíhat v komunitním kruhu, ve skupinách, ve dvojicích. Jedná se o prostor pro ohlédnutí za vlastním doplňováním a dopadem minilekce. Pokud je to možné, osvědčuje se ponechat reflexi větší časový prostor, žáci často protažení hodiny ani neregistrují, protože se chtějí dostat ke slovu.

Použité zdroje:

Dejnožková, L.: Minilekce v metodě souhra s knihou. V tisku.

Hesová, R.: Vybrané čtenářské

strategie. https://www.pf.jcu.cz/education/departament/czv/archiv_zp/abc/2017/Vybrane_ctenarske_strategie.pdf

Mrkvičková, I. (2016). Souhra s knihou aneb čtení a dotváření knihy. In J. Vala, J., J. Kusá (Eds.) Text jako učební úloha (s. 100 – 120). Olomouc: Univerzita Palackého.

Čtenářské úkoly pro minilekce

Velice děkuji paní učitelce Dejnožkové, která sepsala a vyzkoušela v praxi všechny následující náměty. Následující zkrácený text pochází z její výše uvedené závěrečné práce (Dejnožková, 2017). Můžete si nejdříve pročíst **7 ukázkových hodin**, které jsou v textu barevně vyznačeny, nebo se rovnou začíst do celého textu L. Dejnožkové:

Jednotlivé minilekce jsem rozdělila do tří základních skupin podle toho, co mohou rozvíjet. První skupinu tvoří náměty, které se věnují zejména správnému přístupu žáků k doplňování textu. Měly by být zařazovány v prvních hodinách věnovaných souhře s knihou, později v důsledku vzešlé potřeby je možno se k těmto námětům vracet a jen si se žáky připomínat jejich význam. Druhou skupinu námětů považuji za nosnou a tvoří ji témata minilekcí, která si kladou za cíl rozvíjet vybrané čtenářské strategie. Třetí skupina námětů je jakýmsi volně zařaditelným zásobníkem.

1. Minilekce vedoucí ke správné práci při souhře s knihou

Již od prvního momentu, kdy žáci dostanou knihu poprvé do ruky, ještě před samotným doplňováním, začíná se doširoka otevírat brána plná čtenářských zážitků. Věnujme tomuto momentu pozornost a využijme této situace, která nám nabízí půdu pro zasetí semínka zvědavosti a také předvídání. Pokusme se žáky rozhovořit o tom, co očekávají, že se bude dít, o čem příběh bude, jak na něm budou pracovat. Pokud budeme žáky vést k tomu, aby své názory odůvodňovali, budeme je tak směřovat k tomu, aby se pokoušeli svůj názor o něco opírat – obálka knihy, název, uspořádání textu.

Do prvních minilekcí autorka metody doporučuje zařadit společné odpovídání na šest otázek, které se zaměřují na správnou práci při souhře s knihou:

1. Do kterých míst máš v knížce psát? (do vytečkovaných mezer)
2. Kam namaluješ obrázky? (do prázdného rámečku na konci každé kapitoly)
3. Kdy napíšeš název kapitoly? (po přečtení celé kapitoly)
4. Musíš dočíst větu až do konce, abys do ní mohl dopsat to pravé? (ano)
5. Musíš při vyplňování mezer navazovat na to, co se zatím v příběhu stalo? (ano Pozor! Platí to i pro tvoje obrázky.)
6. Musíš napsat přesně tak dlouhou větu nebo slovo, jak je dlouhá vytečkovaná mezera? (ne)

V těchto otázkách již nacházíme odkazy k některým čtenářským strategiím, o kterých bude řeč v kapitole 3.2. První, druhá a šestá otázka má logicky jasnou odpověď, žáci těmto otázkám zcela rozumí. Větší pozornost je vhodné věnovat otázce „Kdy napíšeš název kapitoly?“, společně se s žáky v rámci minilekce dovtípit momentu, kdy je nejvhodnější název kapitoly doplnit, z jakého důvodu. Tento postup – dopisování názvy kapitoly na závěr – žáci později uplatní při jakémkoliv tvůrčím psaní. Je vhodné se v rámci této minilekce také zastavit u toho, jak by měl takový název vypadat, co může čtenáři nabídnout, co by s ním měl udělat.

Podporu čtenářské strategie vyjasňování spatřuji ve čtvrté otázce „Musíš dočíst větu až do konce, abys do ní mohl dopsat to pravé?“ Modelováním můžeme uvést příklady, kdy předčasné doplňování způsobuje nejasnosti, nelogičnosti. Typickým příkladem je situace, kdy žák doplňuje v první části věty, ale její konec silně ovlivňuje to, co by mělo na počátku být.

Při respektování zásady, která vyplývá z otázky „Musíš při vyplňování mezer navazovat na to, co se zatím v příběhu stalo?“, podporujeme udržování souslednosti děje, rozvíjíme tak strategii shrnování. Žáci by měli běžně využívat možnosti náhledu do předchozí kapitoly.

V úvodních minilekcích také nabízíme žákům možnosti, jak k nové aktivitě přistupovat – mohou pracovat nejprve ve dvojicích, mohou si vzájemně radit, pokud nebudou žáci vědět, co doplnit, nabízet jim možnosti, jak se k takové situaci postavit – zkus si představit něco podobného z tvého okolí, zkus číst dál a pak se vrať, zkoušej číst opakovaně, případně se přijď poradit – opět prekoncept čtenářské strategie, tentokrát vyjasňování. Žáci, kteří začali

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

pracovat ve dvojicích, dříve či později budou mít potřebu se oddělit, aby mohli své příběhy vést po své vlastní ose.

Z vlastní zkušenosti vím, že si žáci metodu velmi brzy osvojí a je potom na nás, abychom jim pomohli vytěžit z ní maximum.

<https://www.infracek.cz/ctenarske-sacky-postava-dej-prostredi>

Pomůcka vychází z kritického myšlení, rozvíjí čtenářské dovednosti.

Sada obsahuje 3 plátěné sáčky POSTAVA (hnědá barva) – PROSTŘEDÍ (fialová barva) – DĚJ (modrá barva).

V každém pytlíku naleznete dřevěné čtverečky s otázkami/úkoly. Velikost jednoho čtverce je 4 x 4 cm. Z jedné strany je vygravírovaný text, z druhé strany barevný kód. Sáčky obsahují celkem 78 otázek a úkolů různé obtížnosti.

TEXT JE NAPSÁN VELKÝM TISKACÍM PÍSMEM, TAKŽE MOHOU POUŽÍVAT I PRVNÁČCI, KTERÍ SE UČÍ GENETICKOU METODU.

Lze využít ve škole při dílnách čtení, v domácím vzdělávání. Dítě může pomůcku využít jako „hmatový sáček“, vybrat si náhodně otázku. Nabízí se i možnost vyskládání čtverečků na koberec/lavici rubovou stranou vzhůru.

Otázky jsou až na cca 5 výjimek schválně jiné než u základní sady Čtenářských sáčků. Obě pomůcky je tedy možno kombinovat.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<https://www.infracek.cz/kratke-texty-pro-ctenare-i-tistena-verze>

Publikace obsahuje krátké příběhy, které usnadňují a zlepšují čtení s porozuměním a umožňují dětem lepší orientaci v textu. Pracovní listy s příběhy lze využít také pro děti s poruchami učení a slabší čtenáře ve vyšších ročnících. Publikace obsahuje 52 příběhů s úkoly a také klíč k řešení pro kontrolu.

Každý žák má svůj pracovní list. Po přečtení si děti zapamatují text a snaží se samostatně odpovědět na otázky a plnit jednotlivé úkoly (s menšími dětmi nebo slabšími čtenáři lze otázky a úkoly číst i plnit společně). Pokud si žáci nejsou odpovědi jisti, znovu se vrátí k textu a hledají správné řešení.

Publikace patří do kategorie metodických materiálů k rozvoji čtenářské gramotnosti. Vhodné pro žáky od 2. ročníku ZŠ.

Formát A4, 114 stran v kroužkovém pořadači.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<https://www.infracek.cz/ctenarske-lekce-ii-pro-1-stupen-zs>

Čtenářské lekce II (1. stupeň) je metodika k 10 oceňovaným knihám z produkce nakladatelství Meander vypracovaná spolkem Knižní stezka k dětem, z. s., ve spolupráci s redaktory nakladatelství Meander a týmem kreativních pedagogů z Nové školy, o. p. s.

Čtenářské lekce žáky 1. stupně seznamují s esencí obsahu i formy daného titulu. Lekce k jednotlivým knihám tvořili různí pedagogové, a proto jsou i přístupy ke knihám odlišné. Tato různorodost vytváří ze čtenářských lekcí pestrou metodiku, díky které se děti naučí přemýšlet o knihách novými způsoby, které jim nedovolí zůstat na povrchu.

Čtenářské lekce pro 1. stupeň jsou vypracovány k těmto titulům:

- Ivan Binar – Veronika Podzimková: Bibiana píská na prsty
- Kateřina Kanajlo – Pavel Kadlec: David, Nik a kouzelný cylindr
- Jana Vopatová: Malostranské Století
- Kristýna Täubelová: Nesmrtelný méd'á
- Stern Nijland: Paní Apolenka a velká jitrnicová záhada
- Marta Veselá Jirousová: Pět domů
- Jan Jařab – Jiří Sopko: Tajemství strýce Erika
- Magdaléna Platzová – Jarmila Marešová: Toník a jeskyně snů
- Lenka Uhlířová – Jiří Stach: Velká cesta Malého pána
- Radim Kopáč (ed.) – David Böhm: Nesmysl!

https://obchod.portal.cz/detailsklk.aspx?sklk_id=QJ5J100101

Kniha představuje možnosti využívání čtenářských strategií při předčítání dětem předškolního věku a nečtenářům na počátku školní docházky. Cílem metody využívání čtenářských strategií je rozvíjet u dětí plné porozumění textu, tedy i porozumění implicitního významu, a připravit děti pro budoucí samostatné čtení s porozuměním. V teoretické části jsou v jednotlivých kapitolách představeny čtenářské strategie vhodné pro předškolní vzdělávání a také postup, jak s nimi při předčítání efektivně pracovat. V praktické části jsou uvedeny příklady konkrétních čtenářských lekcí s podrobnou metodikou a reflexemi jejich realizace v mateřských školách. Vše je doplněno videoukázkami, na které je v textu odkazováno, videoukázky jsou po zdání kódů z textu dostupné na YouTube. Kniha osloví pedagogy mateřských škol i prvních ročníků základních škol.

<https://www.thovtknihy.net/ctenarske-dilny>

<https://ctenarske-dilny.cz/>

Cílem čtenářských dílen je probouzet a podporovat v dětech zájem o čtení a radost z něj.

Dílny nabízejí prostor k setkání s knížkami, které v sobě nesou potenciál pro další tvoření.

Každá dílna je jiná, ale vždy hravá, podněcující dětskou fantazii a kreativitu.

Děti se učí rozvíjet děj a charaktery postav, fabulují a stávají se autory vlastních příběhů.

Při dílnách děti pracují s různými přírodními materiály, využívají svých hereckých dovedností, malují, kreslí komiksy....

Děti si vytvářejí vztah ke knize skrze vlastní prožitky a zkušenosti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Čtenářské dílny jsou formou vzdělávání, rozvíjejí čtenářskou gramotnost a kritické myšlení dětí

<https://www.rostemesknihou.cz/vyuka-ctenarskych-dilny/>

<https://www.rostik.cz/>

<https://zspec.cz/ctenarske-dilny/>

Jana Jedličková s Kateřinou Vítovou z Městské knihovny MH uvedly, že nově mají v knihovně pro čtenáře japonské komiksy manga. Stále pokračují ve svých aktivitách pro školy a školky, každý týden mají dvě až tři skupiny, dokonce je naplánován i výjezd do ORP.

Markéta Tomášová zmínila, že Iva Štrojsová, odborný garant MAP, přišla s nápadem připravit pro učitele **knihy z Meandru a Baobabu s metodikami**. Členky pracovní skupiny obdržely nabídku ke zhlédnutí – řada knih již v knihovně fyzicky je. Kateřina Vítová a Jana Jedličková si nabídku podrobně projdou, seznam okomentují a uvedou, co by doporučily k případnému nákupu (např. Čtenářské lekce II ano) a co nikoli a proč.

Podpora čtenářské gramotnosti - Kvalitní knihy z Meandru a Baobabu + pracovní listy/metodiky.

Knihy kvalitní po stránce psaného slova (textů) i výtvarného řešení (grafické stránky) jsou rozděleny do několika balíčků. Každý balíček je tematicky či jinak zaměřen (biblické příběhy, přírodní tematika...) a opatřen pracovními listy či metodikou, která umožňuje učitelům i rodičům či neformálnímu vzdělavateli s dětmi rozvíjet čtenářskou gramotnost. Většinou se jedná o rozvoj čtenářských strategií, pracovní listy jsou zaměřeny též na využití metod kritického myšlení, práci s grafickými organizéry. S knižními balíčky lze pracovat např. při dílnách čtení či jako inspirace pro dílnu psaní, v rámci projektových dnů či celoročního tematicky zaměřeného projektu. Některé z publikací jsou vhodné i pro rozvoj čtenářství v oblasti odborného,

respektive populárně naučného textu (čtenářství v odborných předmětech - např. prvouka, vlastivěda, přírodopis, výchova k občanství ad.). Čtenářské aktivity jsou vhodné pro žáky prvního a druhého stupně ZŠ (dle balíčku). K balíčku jsou vždy přiloženy pracovní listy a minimetodiky, které ukazují, jak je možné s knihami pracovat.

2) Ukázka her pro rozvoj čtenářské gramotnosti

Helena Kaluhová přinesla ostatním členkám pracovní skupiny ukázat hry pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Uvedla, že v ZŠ Bakov nad Jizerou, kde působí, mají kluby deskových her – dětem se rozšiřuje slovní zásoba, ale obohacuje to i paní učitelky, i děti mají nové zajímavé hry, které mohou ostatním představit.

Malý poseroutka – 10sekundová výzva DINO

Pohádkáři

Medvěd Vrr

Jedním slovem

Když sním

3) Informace a návrhy členů PS

V průběhu celého setkání pracovní skupiny probíhala volná diskuse na témata, jež se objevila.

4) Zhodnocení činnosti PS v rámci projektu MAP II

Markéta Tomášová představila bohatou historii pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost a k rozvoji potenciálu každého žáka od svého počátku na podzim 2018 až do současnosti.

Proběhlo zatím 14 setkání PS, Helena Kaluhová se zúčastnila 5 setkání vedoucích pracovních skupin a místních lídrů, setkali se knihovníci z ORP MH, děti z MŠ i ZŠ absolvovaly různé čtenářské dílny (např. s Klárou Smolíkovou, komiksový workshop), děti mnichovohradištských škol se účastnily Listování pro školy, děti v ZUŠ se zúčastnily pracovní dílny s Ondřejem Horákem na téma jeho knihy Proč obrazy nepotřebují názvy, byly zrealizovány čtenářské kluby pro dospělé, učitelé se mohli zúčastnit workshopu Zpravodajství – Jak se orientovat v médiích či Rozvíjíme čtenářskou gramotnost s naučným textem atd.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vznikla zde nová tradice spolupráce knihovny se školami v podobě podzimních setkání nad novými knihami pro děti a mládež, které jsou k dispozici v mnichovohradištské knihovně. Díky aktivitě Heleny Kaluhové vznikly výukové krabice pro učitele MŠ (např. Perníková chaloupka, Červená karkulka, Logopedie) a ZŠ (Vyjmenovaná slova).

Do konce projektu v červnu 2022 plánujeme ještě jedno setkání PS (bude společné s ostatními členy pracovních skupin) a výjezd na knižní veletrh Svět knihy 2022 (<https://www.svetknihy.cz/>), který se uskuteční ve dnech 9.-12. 6. 2022.

5) Připomínkování finálního Dokumentu MAP

Markéta Tomášová uvedla, že bude potřeba připomínkovat finální Dokument MAP. Členky PS jej obdrží e-mailem i s vyznačenými změnami, které se uskutečnily. Momentálně je potřeba dokument dokončit, chybí některé jeho části – na všem pracuje spolupracovník MAP Robert Rölc.

Další setkání PS: Bude domluveno emailem, půjde o společné setkání všech členů pracovních skupin projektu MAP II Mnichovohradištsko, pravděpodobně na konci května či začátku června.

Záznam vypracovaly: Helena Kaluhová a Markéta Tomášová

